

Jak jsem vezla matčin popel na Sibiř

Jak dlouho trvá umírání? Můžu si myslet, že máma začala umírat na jaře 2016, když jí lékaři našli nádor v pravém prsu, hned u bradavky? Nebo mám začít počítat od pátého ledna 2019, kdy přestala vstávat, jíst a prakticky mluvit? Nebo mám začít počítat od desátého února, kdy jsme zavolali speciální službu na převoz pacientů upoutaných na lůžko, abychom ji z Volžského odvezli do oblastního hospice? Tenkrát už prakticky nemluvila, mohla ze sebe vymáčkout sotva pár slov a do telefonu mi řekla: „Je mi strašně špatně.“ Oksana Vasjakinová v knize **Rána** (přeložila Alena Machoninová, Maraton, Praha 2023) píše o milujících a umírajících tělech ve své rodině a o tom, jak jí teprve při psaní některá její zranění a zranění matky, babičky a prababičky začala aspoň trochu dávat smysl: *Myslela jsem si, že to bude obyčejná dokumentární próza o tom, jak jsem vezla matčin popel na Sibiř, abych ho tam pohřbila. Pak ve mně cosi zaškobrtlo a vyprávění se začalo větvit. Nejdřív jsem dlouho vzpomínala, jak máma jedla rybu nebo jak jsme spolu chodily na trh. Pak jsem se snažila pochopit, jak funguje mé psaní a jak je s ním spojena má paměť... Proč pro mladší ženy z mé rodiny byla naše historie mlhavé a tíživé téma? (...)* Na jisté úrovni jsem od dětství za svou existenci pociťovala těžkou hroudu viny. Dodnes ji v sobě někdy nacházím. Ta hrouda už není tak velká a těžká jako dřív. Nic strašného, hrudka viny jako cena za to, že jsem... ▽

-mš-